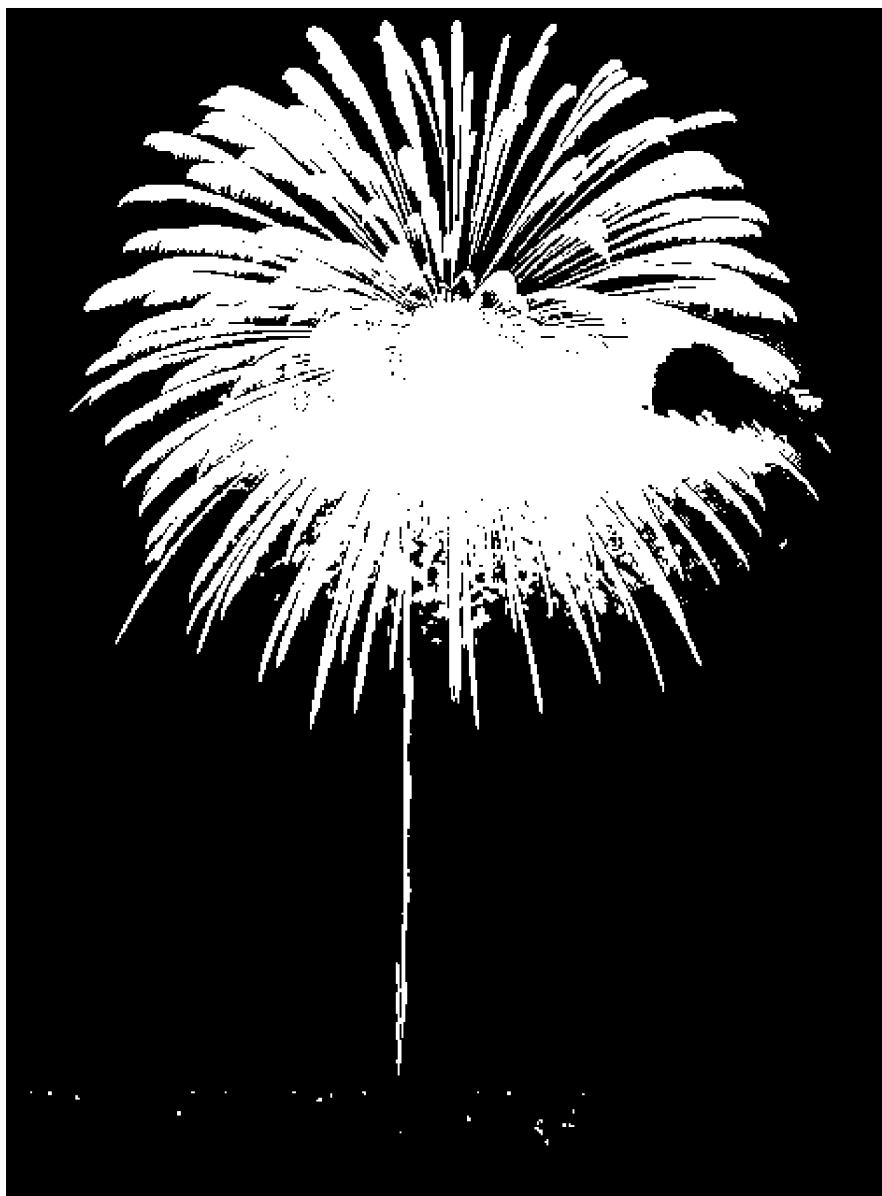

GROENLINKS

AFSTEKEN VAN VUURWERK IN GRONINGEN BEPERKEN

Initiatiefvoorstel gemeenteraadsfractie GroenLinks Groningen

Harrie Miedema

Januari 2009

Inleiding

Het afsteken van vuurwerk rond de jaarwisseling is een oude traditie in Nederland waar veel mensen plezier aan beleven. De afgelopen jaren gaat de viering van Oud en Nieuw echter steeds vaker gepaard met tal van problemen met vandalisme en geweldpleging, waarbij het afsteken van vuurwerk een rol speelt. De jaarwisseling van 2007/2008 spande hierbij de kroon, mede omdat door de dikke mist (versterkt door de grote hoeveelheid afgestoken vuurwerk) vandalen hun gang konden gaan zonder gezien te worden. Hulpverleners van brandweer en politie werd het werken bijna onmogelijk gemaakt doordat ze bestookt werden met vuurwerk. Ook in de stad Groningen speelde dit probleem. In de stad werd bovendien na de vorige jaarwisseling de hoogste waarde aan fijnstof gemeten die ooit in Nederland is vastgesteld. Mensen met ademhalingsproblemen konden die nacht beter binnen blijven. De afgelopen jaarwisseling leverde gelukkig minder problemen op als het jaar daarvoor. Tot 31 december was het redelijk rustig met knallen, maar vanaf 10.00 uur op die dag heeft het tot diep in de nacht van 1 januari onophoudelijk geknald in de stad.

Na de mistige en gewelddadige jaarwisseling van 2007/2008 is er in Nederland op initiatief van Arno Bonte (GroenLinks-raadslid in Rotterdam) een discussie op gang gekomen of het afsteken van vuurwerk niet verboden of in elk geval beperkt zou moeten worden. Het kabinet heeft nog gediscussieerd over het beperken van de tijd dat vuurwerk mag worden afgestoken (alleen nog toestaan tussen 22.00 en 02.00 rond jaarwisseling). Dit voorstel is uiteindelijk afgewezen omdat het volgens de regering niet gehandhaafd zou kunnen worden door de politie. In het najaar van 2008 is in Groningen de landelijke stichting 'Staakt het Vuren' opgericht, die pleit voor het stoppen of in elk geval aan banden leggen van het afsteken van consumentenvuurwerk in Nederland. Op 10 december j.l. organiseerde de stichting een symposium over vuurwerk in de Oosterpoort in Groningen met behulp van een subsidie van de Milieudienst Groningen. Inmiddels is er zelfs een burgerinitiatief gestart om tot een verbod op het afsteken van vuurwerk te komen.

Dit alles heeft de GroenLinks fractie in de gemeenteraad van Groningen ertoe gebracht om na te denken over maatregelen om het afsteken van consumentenvuurwerk in Groningen te beperken. Het resultaat hiervan is dit initiatiefvoorstel.

Problemen met het afsteken van vuurwerk rond oud en nieuw:

1. milieu (extreme uitstoot van zwavel en fijn stof)
2. dierenwelzijn (bijna alle huisdieren zijn doodsbang als er vuurwerk in de buurt wordt afgestoken, vooral knalvuurwerk)
3. gezondheid (veel zware ongelukken met handen en ogen bij het afsteken van vuurwerk en smerige smog bij windstil weer in nieuwjaarsnacht en -ochtend)
4. het ontstaan van branden als gevolg van vuurpijlen die op het dak terecht komen en knalvuurwerk dat door de brievenbus gegooid wordt
5. veel mensen durven rond oud en nieuw niet naar buiten te gaan i.v.m. harde knallen (vooral ouderen)
6. na oud en nieuw zijn de straten bezaaid met resten van vuurwerk; de meeste mensen ruimen zelf niets op; dat laat men over aan de Milieudienst

Het afsteken van consumentenvuurwerk heeft een aantal grote nadelen: milieu (uitstoot zwavel en fijnstof), veiligheid (zware ongelukken met afsteken van vuurwerk), dierenwelzijn (huisdieren zwaar gestrest door harde knallen en lichtflitsen), ontstaan van branden ten gevolge van vuurwerk en de hopen zwerfvuil op nieuwjaarsdag. Mede hierdoor krijgen steeds

meer Nederlanders een hekel aan het afsteken van vuurwerk. Bijna de helft van de Nederlanders is inmiddels voor een verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk.

Waarom niet verbieden?

1. traditie: in Nederland wordt al sinds eeuwen op oud en nieuw vuurwerk afgestoken
2. veel mensen beleven plezier aan het afsteken van vuurwerk (vooral jongeren)
3. overheid moet niet te betuttelend optreden door alles te verbieden
4. een verbod op het afsteken van vuurwerk valt niet te handhaven

Hoewel steeds meer mensen een hekel hebben aan het afsteken van vuurwerk en er vanuit milieuoogpunt en dierenwelzijn ook veel te zeggen valt voor een verbod op het afsteken van vuurwerk, hechten ook veel mensen sterk aan het éénmaal per jaar uit de band springen door veel (en vaak ook mooi) vuurwerk af te steken. Het is een traditie die in Nederland al heel lang bestaat en die Nederland onderscheidt van andere landen. Het afsteken van vuurwerk moet daarom niet verboden worden, maar we moeten wel oog hebben voor de nadelen ervan en het afsteken van vuurwerk wel beperken.

Wat dan wel?

Als het afsteken van consumentenvuurwerk niet verboden wordt, hoe kan het afsteken van vuurwerk in Groningen dan wel beperkt worden? Zowel door GroenLinks Rotterdam als door de Stichting Staakt het Vuren worden een aantal maatregelen genoemd.

Mogelijke maatregelen:

1. Intensieve voorlichting stadgers over problemen met afsteken van vuurwerk.
2. Verkoop van zwaar milieuvervuilend vuurwerk ontmoedigen of zelfs verbieden.
3. Alleen nog verkoop van siervuurwerk toestaan.
4. Afsteken van vuurwerk beperken tot 22.00 - 02.00 uur op oudejaarsavond, of zelfs beperken tot 24.00 – 01.00 uur.
5. Verkoop van vuurwerk beperken tot 1 dag (31 december).
6. Grote, centrale vuurwerkshow organiseren.

Door de regering is een beperking van de tijd dat vuurwerk mag worden afgestoken tot 22.00 – 02.00 uur afgewezen, omdat dit door de politie niet te handhaven zou zijn. Voor de afgelopen jaarwisseling heeft de politie veel aandacht besteed aan de aanpak van te vroeg afsteken van vuurwerk. Dit heeft in elk geval in de stad Groningen goed geholpen. Voor 31 december is duidelijk minder vuurwerk afgestoken dan in eerdere jaren. Dit wijst erop dat handhaving van een vuurwerkverbod op 31 december tot 22.00 of 24.00 uur zeker niet onmogelijk is.

Naast bovenstaand rijtje van mogelijke maatregelen zijn er nog wel meer te bedenken. In plaats van een aantal concrete voorstellen te doen, lijkt het de fractie van GroenLinks een beter idee om het college te vragen om de voor- en nadelen en mogelijkheden en onmogelijkheden van de verschillende maatregelen op een rijtje te zetten.

Voorstel

1. Onderzoeken welke van de hiervoor genoemde maatregelen die leiden tot beperking van afsteken van vuurwerk in Groningen, mogelijk en wenselijk zijn.
2. Op grond van de resultaten van dit onderzoek voor de zomer van 2009 met een voorstel te komen voor het beperken van het afsteken van vuurwerk in Groningen.

LITERATUUR:

1. TNS NIPO 2008. Kwantitatief onderzoek vuurwerkverbod, juli/augustus 2008.
2. Stichting 'Staakt het vuren' 2008. Politiek pamflet: Explosieve en exclusieve informatie over alle facetten van vuurwerk.

Geraadpleegde websites:

<http://vuurwerk.petities.nl>
www.staakthetvuren.nl

BIJLAGE 1. Enkele resultaten TNS/NIPO onderzoek naar afsteken van vuurwerk

Ca. 50% van Nederlanders heeft een hekel aan het afsteken van vuurwerk

Slechts 19% van de Nederlanders steekt regelmatig vuurwerk af bij jaarwisseling (17% soms). slechts 8% steekt knalvuurwerk af (knalvuurwerk geeft wel meer schade en overlast dan siervuurwerk)

64% steekt zelf nooit vuurwerk af

58% vindt dat afsteken van vuurwerk (tamelijk) veel overlast veroorzaakt

50% vindt dat veiligheid op straat door vuurwerk bedreigd wordt

10% ondervindt schade door vuurwerk